

Ministry of Education and Science of Ukraine

**National University
of Food Technologies**

82
**International scientific
conference of young scientist
and students**

**"Youth scientific
achievements to the 21st
century nutrition
problem solution"**

April 13-14, 2016

Part 1

Kyiv, NUFT, 2016

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет
харчових технологій**

**82 Міжнародна
наукова конференція
молодих учених,
аспірантів і студентів**

**“Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем
харчування людства у ХХІ
столітті”**

13–14 квітня 2016 р.

Частина 1

Київ НУХТ 2016

82 International scientific conference of young scientist and students "Youth scientific achievements to the 21st century nutrition problem solution", April 10-13, 2016. Book of abstract. Part 1. NUFT, Kyiv.

The publication contains materials of 82 International scientific conference of young scientists and students "Youth scientific achievements to the 21st century Nutrition problem solution".

It was considered the problems of improving existing and creating new energy and resource saving technologies for food production based on modern physical and chemical methods, the use of unconventional raw materials, modern technological and energy saving equipment, improve of efficiency of the enterprises, and also the students research work results for improve quality training of future professionals of the food industry.

The publication is intended for young scientists and researchers who are engaged in definite problems in the food science and industry.

Scientific Council of the National University of Food Technologies recommends the journal for printing. Minutes № 11, 25.12.2015

© NUFT, 2016

Матеріали 82 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів “Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті”, 13–14 квітня 2016 р. – К.: НУХТ, 2016 р. – Ч.1. – 440 с.

Видання містить матеріали 82 Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів.

Розглянуто проблеми удосконалення існуючих та створення нових енерго- та ресурсощадних технологій для виробництва харчових продуктів на основі сучасних фізико-хімічних методів, використання нетрадиційної сировини, новітнього технологічного та енергозберігаючого обладнання, підвищення ефективності діяльності підприємств, а також результати науково-дослідних робіт студентів з метою підвищення якості підготовки майбутніх фахівців харчової промисловості.

Розраховано на молодих науковців і дослідників, які займаються означеними проблемами у харчовій науці та промисловості.

Рекомендовано вченою радою Національного університету харчових технологій. Протокол № 11 від «25» березня 2016 р.

© НУХТ, 2016

Scientific Committee

Chairman:

Anatolii Ukrainets, prof., Ukraine

Tetiana Mostenska, prof., Ukraine

Volodymyr Zaviyalov, prof., Ukraine

Aleksandr Mamtsev, prof., Russia

Andrzej Kowalski, prof., Poland

Anatolii Ladaniuk, prof., Ukraine

Anatolii Sayhanov, prof., Belarus

Anatolii Zaiinchkovskiy, prof., Ukraine

Anna Gryshchenko, ass. prof., Ukraine

Cristina Popovici, ass. prof., Moldova

Virginia Ureniene, d-r, prof., Lithuania

Dumitru Mnerie, prof., Romania

Denis Yashin, ass. prof, Russia

Eugen Shtefan, prof., Ukraine

Galyna Cherednichenko, ass. prof.,
Ukraine

Galyna Polischuk, prof., Ukraine

Galyna Simahina, prof., Ukraine

Huub Lelieveld, Netherlands

Henk Donners, Netherlands

Ingrid Bauman, prof., Croatia

Igor Elperin, prof., Ukraine

Igor Kirik, ass. prof., Belarus

Ingrida Hriesiene, Lithuania

Karel Mager, Germany

Zhanna Koshak, d-r., as. prof.,
Belaru

Mark Shamtsyan, ass. prof., Russia

Mykhailo Arych, Ukraine

Iryna Fedulova, d-r., prof., Ukraine

Nadiia Levytska, prof., Ukraine

Nusrat Kurbanov, prof, Azerbaijan

Oleksandr Seriogin, prof., Ukraine

Oleksii Gubenia, ass. prof., Ukraine

Olena Sologub, prof., Ukraine

Oleksandr Gavva, prof., Ukraine

Olga Petukhova, prof., Ukraine

Pascal Dupeux, prof., France

Petro Shyian, prof., Ukraine

Sergii Vasylenko, prof., Ukraine

Stanka Damianova, prof., Bulgaria

Stefan Stefanov, prof., Bulgaria

Tamar Turmanidze, Georgia

Tetiana Pyrog, prof., Ukraine

Tomasz Bernat, prof, Poland

Tsvetan Yanakiev, Bulgaria

Valerii Myronchuk, prof., Ukraine

Vlad Vinatu, Romania

Vladimir Pozdniakov, ass. prof.,
Belarus

Viktor Dotsenko, prof., Ukraine

Volodymyr Kovbasa, prof., Ukraine

Yelyzaveta Kostenko, prof., Ukraine

Науковий комітет

Голова:

Анатолій Українець, д.т.н., проф.,
Україна

Заступники голови:

Тетяна Мостенська, д.е.н., проф.,
Україна

Володимир Зав'ялов, д.т.н., проф.,
Україна

Александр Мамцев, д.б.н., проф.,
Росія

Анатолій Ладанюк, д.т.н., проф.,
Україна

Анатолій Сайганов, д.е.н., проф.,
Беларусь

Анатолій Заїнчковський, д.е.н.,
проф., Україна

Анна Грищенко, к.т.н., доц., Україна

Анджей Ковальські, д-р, проф.,
Польща

Валерій Мирончук, д.т.н., проф.,
Україна

Віргінія Юренієне, д-р, проф., Литва

Владімір Поздняков, к.т.н., доц.,
Беларусь

Віктор Доценко, д.т.н., проф.,
Україна

Володимир Ковбаса, д.т.н., проф.,
Україна

Галина Поліщук, д.т.н., доцент,
Україна

Галина Сімахіна, д.т.н., проф.,
Україна

Галина Чередніченко, к.пед.н., доц.,
Україна

Думітру Мнеріе, д-р, проф., Румунія

Денис Яшин, к.т.н., доц., Росія

Євген Штефан, д.т.н., проф., Україна

Єлизавета Костенко, д.хім.н., проф.,
Україна

Ігор Ельперін, к.т.н., проф., Україна

Жанна Кошак, к.т.н., доц., Беларусь

Ігор Кірік, к.т.н., доц., Беларусь

Ірина Федулова, д.е.н., проф.,
Україна

Інгрід Бауман, д-р, проф., Хорватія

Інгріда Грієсієне, Литва

Карел Магер, Німеччина

Крістіна Попович, к.т.н., доц.,
Молдова

Марк Шамцян, к.б.н., доц., Росія

Михайло Арич, к.е.н., Україна

Надія Левицька, д.і.н., проф., Україна

Нусрат Курбанов, к.т.н., доц.,
Азербайджан

Олександр Серьогін, д.т.н., проф.,
Україна

Олександр Гавва, д.т.н., проф.,
Україна

Олексій Губеня, к.т.н., доц., Україна

Олена Сологуб, д.е.н., проф., Україна

Ольга Петухова, д.е.н., проф.,
Україна

Паскаль Дупьо, д-р, проф., Франція

Петро Шиян, д.т.н., проф., Україна

Світлана Гуткевич, д.е.н., проф.,
Україна

Сергій Василенко, д.т.н., проф.,
Україна

Станка Дамянова, д-р, доц., Болгарія

Стефан Стефанов, д-р, проф.,
Болгарія

Тамар Турманідзе, Грузія

Тетяна Пирог, д.б.н., проф., Україна

Томаш Бернат, д-р, проф., Польща

Хенк Доннерс, Нідерланди

Хуб Лелівелд, Нідерланди

Цвєтан Янакієв, Болгарія

Зміст

1. Technology of functional ingredients and new food	7
2. Foodstuff expertise	46
3. Commodity research	79
4. Technology of bread, pastry, pasta and food concentrates	124
4.1 Technology of bread and pasta.....	125
4.2. Technology of pastry and food concentrates.....	150
5. Grain processing technology	176
6. Technology of sugars, polysaccharides and water treatment	195
7. Technology of fermentation and wine	218
8. Technology of preservation	254
9. Technology of meat, milk, oils, fats and perfumery-cosmetic products	286
9.1. Technology of meat	287
9.2. Technology of meat and dairy.....	315
9.3. Technology of fats and perfumery-cosmetic products	338
10. Biochemistry and ecology of food productions	369
11. Biotechnology of microbial synthesis	392

Content

1. Технологія функціональних інгредієнтів та нових харчових продуктів	7
2. Експертизи харчових продуктів	46
3. Товарознавство	79
4. Технологія хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів	124
4.1 Технологія хліба та макаронних виробів.....	125
4.2. Технологія кондитерських виробів та харчоконцентратів.....	150
5. Технологія переробки зерна	176
6. Технології цукру, полісахаридів і підготовки води	195
7. Технологія продуктів бродіння і виноробства	218
8. Технологія консервування	254
9. Технології м'яса, молока, жирів та парфюмерно-косметичних виробів	286
9.1. Технологія м'яса та м'ясних продуктів.....	287
9.2. Технологія молока і молочних продуктів	315
9.3. Технологія жирів та парфюмерно-косметичних виробів.....	338
10. Біохімія та екологія харчових виробництв	369
11. Біотехнологія мікробного синтезу	392

Section

9

**Technology of
meat, milk, oils,
fats and
perfumery-
cosmetic products**

Секція

9

**Технологія
м'ясної, молочної
та олієжирової
промисловості**

9.2.

Technology of meat and dairy

**Chairperson – professor Galyna Polishchuk
Secretary – Alla Tymchuk**

9.2.

**Технологія молока і
молочних продуктів**

**Голова – професор Галина Поліщук
Секретар – Алла Тимчук**

9. Оптимізація складу молочно-білкових виробів з продуктами переробки насіння гарбуза

Кіра Овсієнко, Алла Тимчук, Олена Онопрійчук
Національний університет харчових технологій

Вступ. Одним з пріоритетних напрямлень розвитку молочної промисловості є створення комбінованих молочно-білкових продуктів нового покоління. Змінюючи технологічні та сировинні фактори можна створювати нові сиркові вироби, адаптовані до вимог споживачів, із заданими фізико-хімічними, реологічними, органолептичними властивостями. При цьому у виробництві молочних продуктів прийнято направлення до зниження їх калорійності і підвищення стійкості до зберігання, що потребує особливого підходу до технології їх виробництва. Аналіз літературних джерел показав, що рослинні інгредієнти, багаті на харчові волокна досить широко використовують в технологіях сирових виробів. Із спектру рослинної сировини, що є сьогодні на ринку країни, увагу заслуговують продукти переробки насіння гарбуза (ППНГ), а саме макуха та борошно.

Макуха гарбузова (МГ) має наступний склад: білку 36,16 %; жиру 14 %; цукрів 2,87 %; вологи 6,25 %; клітковини 14 %; пектину 5,5 %. За амінокислотним складом МГ наближається до арахісового шроту та значно перевищує аналогічні продукти з соняшника, сої, рапсу, гірчиці: по вмісту аргініну – на 40,9...64,0 %, лізину та ізолейцину – на 10,6...29,6 %, фенілаланіну – на 20,1...49,9 %, гліцину – на 33,6...68,2 %. Мас достатньо високий вміст мінеральних речовин. Борошно гарбузове (БГ) в своєму складі містить: білку 44 %; жиру 14 %; цукрів 6,08 %; вологи 6,09 %; клітковини 14,35 %; крохмалю 1,34%; пектину 5,5 %; мінеральні речовини.

Матеріали і методи. Використано метод математичного моделювання (Бокса-Уільсона на кубі) для визначення оптимальної кількості внесення макухи (ТУ 9146-015-70834238-09) та борошна (ТУ У 15.6-01597997-001:2007) насіння гарбуза до молочно-білкової основи.

Результати. Обрано комплексні показники, які найбільше характеризують вплив ППНГ на якість сирових виробів. Для параметрів оптимізації визначили нульовий рівень факторів – на основі апріорної інформації і інтервал їх варіювання, який лежав за межами похибки вимірювань. Як фактори, які мають істотний вплив на фізико-хімічні властивості сирових виробів з макухою та борошном гарбузовим обрані: x_1 – маса молочно-білкової основи, г; x_2 – співвідношення компонентів в молочно-рослинній системі (сироватка молочно-ППНГ); x_3 – масова частка вологи молочно-білкової основи, %. В якості вихідних функцій визначали залежність від вищенаведених факторів: Y_1 – масову частку вологи, W, %; Y_2 – активну кислотність, pH; Y_3 – вологоутримувальну здатність, ВУЗ, %. Умови експерименту: $F_T = 3,050$; довірча ймовірність – 4; число вільних членів $S_{\Delta HA}(f_1) = 8$; число експериментів $S_{\text{експ}}(f_2) = 5$. За допомогою математично-статистичної обробки експериментальних даних отримані рівняння регресії для молочно-білкових продуктів:

- з макухою гарбузовою

$$Y_{1(W)} = 66,8 + 3,1x_1 + 3,0x_2 + 12,2x_3 - 0,5x_1x_2 - 3,3x_1x_3 - 0,4x_2x_3$$

$$Y_{2(\text{pH})} = 4,3 - 0,01x_1 - 0,02x_2 + 0,09x_3 - 0,03x_1x_2 + 0,002x_1x_3 - 0,002x_2x_3$$

$$Y_{3(\text{ВУЗ})} = 67,3 - 9,7x_1 + 10,2x_2 - 12,2x_3 - 0,1x_1x_2 - 3,6x_1x_3 + 3,4x_2x_3$$

- з борошном гарбузовим

$$Y_{1(W)} = 81,8 - 1,4x_1 + 2,0x_2 + 1,2x_3 + 1,2x_1x_2 - 0,8x_1x_3 + 0,4x_2x_3$$

$$Y_{2(\text{pH})} = 4,0 - 0,07x_1 + 0,08x_2 - 0,05x_3 + 0,06x_1x_2 - 0,04x_1x_3 - 0,1x_2x_3$$

$$Y_{3(\text{ВУЗ})} = -3,2x_2 - 5,3x_3 + 0,9x_1x_3 - 0,1x_2x_3 + 0,9x_1x_3$$

Висновок. За рівняннями можна з високою точністю визначити вплив кожного інгредієнта в багатоконпонентній системі для моделювання рецептурного складу молочно-білкових продуктів з нормованими фізико-хімічними показниками.